

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSO

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLOS SZERKESZTO: KURKO GYARFAS

Bejegyzve a brassói törvényszékben G. II. 1768/1944 sz. alatt engedélyezte: Cenzura Militară a Presii sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 1500 lej

HIRDETESI DIJAK: Hírvonatban, hirdetésnyelben, nyílttérben 200, közgazdasági közleményben 500 lej szavanként (legkevesebb 20 szöveg). Keretes hirdetés négyzetcentiméterenként 200 lej. Gyászjelentés négyzetcentiméterenként 250 lej. Dijk előre fizetendő

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Otvös-u.) 16, Távbeszélő 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távbeszélő 22-69
Kéziratokat nem örzünk meg. Szerkesztőségi fogadó óra csütörtökön 10-18 óráig, kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

A Szövetségekközi Bizottság bukaresti tárgyalásai gyors megoldást ígérnek

(Bukarest, Rador.) Mint röviden már említettük, a moszkvai határozatok alapján alakított háromhatalmi bizottság, melynek tagjai Visinszkij, a Szovjetszövetség külügyi népbiztosának első helyese, Harriman az Egyesült Államok oszkvai nagykövete és Sir Kerr Clark Richibald Nagybritánia moszkvai nagykövete, megérkezett Bukarestbe. A három hatalom képviselői kíséretében országba érkezett Kaftardze, a Szovjetszövetség bukaresti nagykövete és Iordan Iorgu tanár, Románia moszkvai nagykövete is.

A három szövetséges nemzet képviselői ismétükkel egyetemben különvonalat érkeztek a mogyosoi állomásra, ahol Tálarescu Gheorghe helyettes miniszterelnök és külügyminiszter fogadta őket. A fogadtatás a Szovjetszövetség részéről megjelent Szuszajkov tábornok, a romániai szövetséges ellenőrző bizottság helyettes elnöke és Vinogradov tábornok a szövetséges ellenőrző bizottság vezérkari főnöke is. Jelen voltak továbbá az Egyesült Államok és Nagybritánia kirendeltségének képviselői is.

A vasúti kocsiból való leszállásuk után a zene a három nemzet himnuszát és a román királyi himnuszát játszotta el. Tálarescu Gheorghe ezután a kormány nevében üdvözölte a vendégeket, akik szemlét tartottak a pályaudvaron felsorakozott diszszázad fölött.

A fővárosba érkezett háromhatalmi bizottság tagjai mindjárt megérkezésük után már hétfő este felvették az érintkezést Groza Péter dr. miniszterelnökkel és Tálarescu Gheorghe helyettes miniszterelnökkel és külügyminiszterrel. Ezután Visinszkij, Kerr és Harriman kíséretükkel előbb a szövjet kirendeltség újévi diszvasoráján, majd pedig az amerikai kirendeltség hasonló ünnepségén vettek részt.

Kedd délelőtt a háromhatalmi bizottság tagjai megjelentek a királyi palotában, ahol beírták nevüket a vendégkönyvbe. Ezután kihallgatáson jelentek meg a királyi palotában, ahol egy óras eszmecsere folytattak Öfelsége I. Mihály királlyal. Ezalatt kalommal közölték az uralkodóval a moszkvai értekezlet Romániára vonatkozó határozatait.

Kedden este 7 órakor a vendégek az amerikai kirendeltség tiszteletükre adott fogadásán vettek részt.

A kormány átszervezésének módzataira vonatkozó tárgyalások és eszmecsere a szerdai nap folyamán megkezdődtek.

Csütörtökre várható a kormány átszervezése

Hivatalos körökből származó értesülések szerint a politikai helyzet tisztázása már csütörtökre befejeződik és sor kerül a kormánynak a moszkvai határozat értelmében való átszervezésére.

Ugyanitt írjuk meg, hogy az elmúlt év

Az egész szerdai napot a román államférfiak kihallgatásának szánták. A délelőtti folyamán Groza Péter dr. miniszterelnököt, Tálarescu helyettes miniszterelnököt, és külügyminisztert, Patrascu Lucretiu igazságügyminisztert és Alexandrescu Anton szövetségiügyi minisztert kérték magukhoz tanácskozás céljából a szövetséges bizottság tagjai. A politikai pártalakulatok képviselőivel való megbeszélések időpontját szerdán délutánra tűzték ki.

Szerdán este a kormány diszhangversenyt rendez az Atheneul Român termében a háromhatalmi bizottság tagjainak tiszteletére.

második felében hozott minisztertanácsjegyzőkönyveket, amelyek intézkedéseket tartalmaznak különböző törvények módosítására, külön törvény útján jóváhagyják.

Mit ért el a Magyar Népi Szövetség küldöttsége Bukarestben?

Bányai László részletes nyilatkozata az erdélyi magyarság sérelmeinek orvosláért folytatott minisztériumi tárgyalásokról

(Kolozsvár) A Magyar Népi Szövetség Bukarestben járt küldöttségének végmunkájáról Bányai László országos alelnök a következő közérdekű felvilágosítást adta:

A Magyar Népi Szövetség százas Központi Intéző Bizottságának Marosvásárhelyen 1945 november 15—18 között tartott értekezlete elhatározta, hogy küldöttséget mentse Bukarestbe, legelőször sérelmeinek orvoslásáért. A Központi Vég-

rehajtó Bizottság részéről feldolgozott anyagga a küldöttség december 3-ától 19-ig folytatott tárgyalásokat az egyetemes kormánytényezekkel. A tárgyalások eredményét a következőkben összegezzük:

Az igazságügyminisztériumban

Az észak-erdélyi adás-vételi jogügyletek hatálytalansága ügyében Patrascu miniszter leszögezte, hogy újabb törvényt írszít elő, amely az adás-vételi jogügyletek hatálytalanságát Délerdélyre is kiterjeszti, azonkívül ott, ahol a tényleges ényyszer nem állt fenn, hajlandó az új-értékelését elrendelni. Ha pedig a tulajdon egy második, további szerző kezébe került, helyt ad kártérítési igényeknek a közvetlen szerzővel szemben. A miniszter közölte a küldöttséggel, hogy máris utalást adott ki, hogy ezekben a perekben tites bírósági szakértőket alkalmazzanak és ezekben kinevezésig az ügyek tárgyalását elhalaszták.

Az állampolgárság ügyében a rendelkezések sérelmes alkalmazásának elkerülése végett az igazságügyminiszter közbenjárásunkra — a belügyminisztérium jóváhagyásával — eljárási szabályzatot küldött ki az illetékes hatóságoknak, amelyek ismertetését már közzétük.

A katonai ügyek tekintetében felsorolt sérelmeinket a jelentkezésekkkel kapcsolatban. Kértük a jelentkezési határidő 1946 január 31-ig való meghosszabbítását és a később hazaérkezőknek negyvenöt napos haladék engedélyezését, valamint az eddig elítéltek amnesztiáját. Kértük a katonai egységek mellett a háború megszűnte óta törvényes alap nélkül működő hadbíróságok (consilii de război) működésének megszüntetését és titelüknek a hadállapot megszűntéig való visszamenőleges megsemmisítését. Kér-

tük az 1944-ben kihirdetett amnesztia-törvény észak-erdélyre való alkalmazását és az amnesztianak a külföldre szökött katonákra, határátjárókra való kiterjesztését. Végül kértük a közkegyelem alá esők azonnali szabadlábrahelyezését.

Az igazságügyminiszter utalására a írat ment ilyen értelemben a hadügyminisztériumhoz. Patrascu miniszter ott-

A belügyminisztériumban

Teohari Georgescu belügyminiszter külön kihallgatáson fogadva a küldöttséget, megígérte, hogy az általuk benyújtott hivatalos népszámlálási adatok alapján kijelöli azokat a közigazgatási körzeteket, amelyekben a nemzetiségi törvény értelmében a közigazgatás az illető nemzetiség nyelvén is folyhat.

A miniszter kérésünkre elrendelte, hogy az általunk már jórdeje betervezett 45 egyetemi hallgató utlevélkérese azonnali

tartózkodásunk alatt megtárgyalta az ügyet Stănescu tábornokkal, a hadügyminisztériumban a katonai igazságszolgáltatás vezetőjével, aki az ügyet szintén magáévá tette.

A nyelvhasználat tekintetében az igazságügyminiszter megígérte, hogy a nemzetiségi törvény alapján haladék nélkül kiadja a rendeletet, hogy a legalább 30 százalékosan nemzetiségi nyelvű területek lakosai anyanyelvüket a bíróságok előtt szabadon használhassák.

Az igazságügyi tisztviselők besorolása tekintetében az igazságügyminiszter utasította a személyzeti ügyek új vezérlet-karát, hogy a jövőben a magyar lakosságu területeket, valamint a magyar hivatalnokokat érintő összes besorolási ügyeket a Magyar Népi Szövetség megbízottjával tárgyalja le.

elintéztést nyerjen a katonai hatóságoktól követelt s az idő rövidsége folytán be nem szereshető egyetemi igazolásokról eltekintsenek.

A kinevezendő magyar alispánok ügyére vonatkozólag a belügyminiszter kijelentette, hogy amennyiben négy magyar jelöltünk kellő felkészültséggel rendelkezik, a kinevezésnek semmi akadályát nincs erre vonatkozólag utasítást adott a megfelelő ügyosztálynak.

A CASBI központjában

A CASBI-nél küldöttségünket Oeriu Simion dr. vezértük, kormánybiztos fogadta. A kormánybiztos közölte, hogy előző megbeszélésünk értelmében utasítást adott ki, hogy mindazokról a román állampolgárokról, akik a törvény szerint „elleneséges személy”-nek minősítendők, kérdőíveket állítsanak ki, amelyben a közigazgatási hatóságok a helyi és megyei politikai bizottságokkal közösen állapítsák meg az illetők múltbeli és jelenlegi magatartását a szövetséges hatalmakkal szemben. Kijelentette, hogy ezen kérdésekkel

személyesen fog jelentkezni a szövetséges ellenőrző bizottságnál és minden reménye megvan, hogy azokat, akiket a helyi szervek kedvezően véleményeztek, mentesíteni fogják a CASBI alól.

Kérdésünkre dr. Oeriu kormánybiztos kortáviratot küldött, amely szerint a kérdőívek elkészítésének határidejét 1946 január 10-ig hosszabbítja meg. Ezenkívül utasította a helyi CASBI-hatóságokat, hogy az itthonlévők birtokából az ingóságokat ne vegyék el, sőt ha a politikai bizottság kedvezően véleményezi ügyüket,

használatra vissza is adják. Felhívta a hatóságok figyelmét arra, hogy a feltározás nem jelent vagyon-elkobzást. Jelenlést kért mindazokról az esetekről, amelyekben a CASBI-hivatalnokok saját használatukra vették igénybe az eltávoztak ingóságait. Kötelezte a helyi hatóságokat, hogy kedvezőtlen vélemény esetén a kérdőívben véleményüket tények felsorolásával indokolják.

Végül megállapodás történt arra vonatkozólag, hogy akik nem hagyták el Románia jelenlegi területét, a CASBI alól mentesítésüket a kérdőív kiállítása nélkül egyénileg is kérhetik, hatósági bizonyítványai igazolva, hogy román állampolgárok, az új névjegyzékben szerepelnek és annakidején nem távoztak el.

A földművelésügyi minisztériumban

A földművelésügyi minisztérium részéről a küldöttséggel Romulus Zăroni miniszter tárgyalt. A miniszter a tárgyalások folyamán a következőket tette magáévá: A vegyes lakosságu megyékben a földreim-bizottságokba — ott, ahol ez még nem történt meg — magyar tagot is kineveznek. Ahol a bizottság magyar földműves tagja ennek szükségét látja, bármikor kérheti a tárgyalások felüggasztését, hogy megfelelő szakértővel érintkezésbe léphessen tanácskérés végett. Az érdekelteknek joguk van ügyük tárgyalásáig az új megyei bizottság elé bármiféle további írásbeli bizonyítékokat beterjesztetni. A központi Földreform Bizottságba ki fogják nevezni a Magyar Népi Szövetség megbízottját is.

A Csiki Magánjavak tekintetében a miniszter megígérte, hogy a CAPS-nál rekord jelentés hazaérkezésként az ügy végleges elintézésére. Kijelentette, hogy miután a Csiki Magánjavak rendeletileg máris visszakerült a jogosultak birtokába, az ügy törvényszerinti rendezésének nincs semmi akadály, mégpedig a megyei ODA-bizottság javaslata szerint, vagyis hogy a közvagyon kezelésében

== HIREK ==

Naptár

Péntek, 1946. január 4. A nap 7 óra 49 p. tel és 4 óra 21 perccor nyugszik. — Kat.: Titusz p. — Prot.: Leona. — Ort.: 70 apostol. — Zsidó: 9706 év, Szvat hó 2.

Brassói mozgóképműsora

Aro: Mikor a szorolom kivirágzik. — Astra: A táhtatás a nő. — Capitol: Párisi románc. — Corso: Törz és Huro. — Lumina: Fecet és kisasszony. (magyar film). — Redut: Kati (magyar film). — Scala: A Naprólgy himnusz.

Szolgálatos gyógyszerelések Brassóban

Csüdtörökön: „Minerva” Jód Imre, Kuti-u. 7. Pénteken: „Az arany koronához” Scholtes, Katalin utca 7.

— A MNSZ fontos intézőbizottsági gyűlése. A MNSZ brassói szervezeteinek ifjúsági csoportja csüdtörökön, január 3-án este fél 6 órakor tartja meg ezidei első közgyűlését a pénztári ügyvitelre vonatkozó utasítások átviteléről.

— Közgyűlést tart a MNSZ ifjúsági tagozata. A MNSZ brassói szervezeteinek ifjúsági csoportja csüdtörökön, január 3-án este fél 6 órakor tartja meg ezidei első közgyűlését a pénztári ügyvitelre vonatkozó utasítások átviteléről.

— A Brassói Szabadegyetem karácsonyi szünete. A Magyar Népi Szövetség Szabadegyeteme kétféle karácsonyi szünetet tartott. A szünet utáni első előadását január 5-én, szombat délután fél 6 órakor tartja meg. Természetesen a január 6-án, vasárnap esedékes előadásokat is a szokott időben tartják meg.

— Örízetbe veszik a fogságból hazatérő egykori hivatalos honvédtisztjeit. A leutóbbi magyar minisztertanácsban a honvétemi miniszter a volt honvédtiszti és altiszti kar hadifogásából visszatérő hivatalos tagjainak ideiglenes örízetbevételére tett indítványt.

— Franciaországi levelek a Népvédelemről. — A Népvédelem brassói szervezete Kuti-utca 33 szám alatt levő irodájában a következők vehetik át Franciaországból érkezett leveleiket a díjazottul kiadhatók ottlévő hozzátartozóiknak levelet a Népvédelem útján: Brassóban: Thies Reinhold, Közép-u. 131. Mezőből Thies H. O. tó, Faru Marja Azilufu 6. Mateia Redutól, Heitz Emma Heitz Karl-tól, Stennes Johann Közép-utca 112. Secwaldt Luise Román Templom-utca 24. Schwecht Eduard, Hosszu-utca 54. Antoni Julius, Ötvös-utca 10. Colloseuse Adela Lunel-utca 6. Brassó megyében: Tanase Augusta Vidombák 41, Boér Sándor Hídvég, Depner Martha Vidombák 158. Zerelles Anna Keresztényfalva 211, Thies Katherine Földvár 75, Dück Michael Vidombák 160, Kloos Anna Feketehalom 84, Busch Katrin Prázmár, Erze Margit Keresztvár, Magyar-utca 207, Lukas Johann Hóltövény 85. Fogaras megyében: Graef Anna Felmér 26, Berleff Georg Sáros 138. Udvarhelymegyében: Gergely Lázár Zetelaka, Bálint Deszö Székelyudvarhely, Bálint-utca 62, Pál Balázs Dea-tól, Nagy Imre Kadicsfalva, Hadnagy Péter Farkaslaka, Balog Sándor Alsóbodogfalva, Háromszék megyében: Ilyés Dénes (Ruszká Józsefné), Bartók János, Alsócsernáton, Csikmegyében: Sánta Erzsébet Nagytusná, Benedek Lázár Tusná, Abraham Antalné Lázárfalva, Kosztándi Márton és Jakab József Nagytusná, Pál Lajos Várfalva. Üzenetek: Lörincz József Gyergyó, Coldean Toader Micalau, Salfa Toma Micalau, Deák Kálmán Barót, Roth Johann, Brassó.

— Talált pénzárca. A brassói református templomban a karácsonyi ünnepek alatt egy kis női pénzárca talált. Tulajdonosa az Ötvös-utca 1 szám alatti egyházi hivatalban veheti át.

— A csempésző halála. — Kisberegző közelében egy 35—40 éves asszony holitására akadtak. 5000 dinárt és hatszercikket találtak nála. Ebből arra következtetnek, hogy az asszony csempészettel foglalkozott. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani.

— Deportáltaknak tekintik a Németországba hurcolt magyar

(Az első oldali cikkünk folytatása) Csikmegyei önkormányzatának képviselői résztvegyenek és ezen célból új vezetőség választásuk.

A miniszter a székelyföldi erdőőrök kinevezésének ügyét az új költségvetés számára utalta.

A közoktatásügyi minisztériumban

Völtec miniszterrel és a minisztérium főtisztviselőivel folytatott hosszas megbeszéléseink eredményeként, a minisztérium a következő rendelkezéseket adta ki:

A besorolással kapcsolatosan elkötelezik a tisztogató bizottság által felállított kategóriáktól. Mindenkit besorolnak jelenlegi állomáshelyén s múltbeli politikai magatartását utólag vizsgálják meg. A tisztogató eljárással kapcsolatosan elrendelték, hogy az információs irodák javaslatait vizsgálják felül és a tényálladékok

300 új tanítói állás

A kolozsvári magyar tanügyi felügyelőség által Délerdélybe küldött magyar tanítók részére egyelőre 300 állást létesítettek. Ez a szám a szükségletekhez mérten emelkedni fog, mielőtt a megyei bizottságok az állások létesítésére vonatkozó jelentéseiket megküldik. Ezzel kapcsolatban az 1940—44 közötti Magyarországon szerzett tanítói oklevelek érvényességét a délerdélyi magyar népisiskolákra is kiterjesztették. „A véglegesítő „capacitate” vizsgára vonatkozólag a minisztérium ragaszkodott az egységes országos rendelkezésekhez. Eszerint a román egyetemi diplomával rendelkező tanárok — ha közben a magyar állam véglegesítette is őket — „capacitate” vizsgára kell jelentkezzenek, de jogukban áll a vizsgát magyar nyelven, magyar bizottság előtt letenni és ez a vizsga a magyar tannyelvű iskolákban jogosít rendes tanári kinevezésre.

Az épületelosztással kapcsolatban táviratlag szólította fel az elemi iskolák épületelosztó bizottságokat, hogy jelentésüket 10 napon belül megküldjék. A közpiskolai épületelosztó bizottságra vonatkozóan meg erősítették, hogy abban a minisztérium képviselőjén kívül a Magyar Népi Szövetség és a Munkásegységfront kiküldöttjei is résztvegyenek.

A tanügyi vezetés terén a kolozsvári és brassói magyar tankerületi felügyelőségek inspektorai személyzetét miniszteri rendelettel új kinevezésekkel egészítik ki.

A tanárihíány orvoslására engedélyezték, hogy óraadói minőségben a jelen tánev végéig alkalmazhatók legyenek a nyugdíjas tanárok, azok kivétel az utolsó éves tanárjelöltek, valamint melléktanítványok és az egységes gimnáziumoknál más egyetemi képesítési diplomások és tanítók. Elrendelték, hogy az ugynevezett nemzeti tanítványokat (földrajz, történelem, alkotmánytan) a magyar iskolákban magyar nyelven tanítsák. — Ugyanakkor

újabb adatok beszerzésével egészítsék ki. Utasították a bizottságot, hogy a múltbeli magatartás elbírálásánál kizárólag bizonyított egyéni cselekményeket vegyenek tekintetbe, azt is szem előtt tartva, hogy az illetők a felszabadulás óta milyen magatartást tanúsítottak. A tisztogató bizottságokban különben kérésünkre személyi változás is történt.

Besorolják a hadifogásigán lévő, vagy elhurcolt tanárokat és tanítókat is és illetményüket csatáiknak folyósítják. Besorolják az összes állami és felekezeti magyar iskolák irodai és altiszti személyzetét. A besorolási munkálatok befejeztéig a tanárok, tanítók, irodai személyzet és altisztek a betöltött állásnak megfelelő kezdő fizetést kapják előlegképpen, a besorolás után pedig jogos illetményüket április 1-ig visszamenőleg fogják folyósítani.

megállapították, hogy a román nyelv tanítását az elemi iskola harmadik osztályában kell megkezdeni.

Az ipari oktatás terén új miniszteri rendelet jelenik meg, mely a magyar ipari közpiskolák önállóságát megalapítja, a tanulók számára magyar ipari érettségi biztosít és megengedi megkezdett tanulmányaiknak a szerzett jogok alapján való befejezését átmeneti tanterv bevezetésével. Engedélyezték a brassói magany nyelvű ipari liceum első osztályának felállítását. Az udvarhelyi ipari gimnáziummal, valamint az ott felállított román közpiskolával kapcsolatban elrendelték, hogy a helyszíne bizottság szálljon ki, mely megállapítani hivatott, hogy van-e kellő számú megyebeli román növendék román közpiskolák létesítésére.

Az állami magyar népisiskolák dologi szükségleteinek biztosítására elrendelték, hogy átiratott intézzen a belügyminisztériumhoz és a főispáni hivatalokhoz, hogy a községi költségvetésekben legyenek tekintettel ezekre az iskolákra is, a jelen költségvetésből pedig igyekezzenek póthi-telből segítséget kiutalni. Az állami magyar közpiskolák dologi kiadásai számára százmillió lejes államszolgálat engedélyeztet a minisztérium, átiratban értesítve erről a pénzügyminisztériumot.

A szegénysorsú magyar népisiskolák tanulók tankönyv-segélyére 12 millió lejt engedélyezett a minisztérium, amit a Casa Scolare (Iskolai Alap) terhére vesznek fel kölcsönként. A közpiskolai ösztöndíjak tekintetében intézkedés történt, hogy azokból a magyar iskolák is részesüljenek s a tanítóképzők számára az illetékes ügyosztály máris kiutalta a mellányosan megállapított számú ösztöndíjakat.

A küldöttség közbenjárt a közoktatásügyi minisztérium sámvességénél és a pénzügyminisztériumról az eszakerületi magyar tanterület november hónapra

esedékes 612 milliót kitevő fizetésének kiutalása végett. Erről az összegről utalványt magunkkal is hoztuk a kolozsvári tankerületi felügyelőségnek. A pénzügyminisztérium megígérte, hogy távirat küld a kolozsvári pénzügyigazgatóságnak az összeg kiutalására.

A küldöttség közbenjárt, hogy a délerdélyi magyar tanterület számára is kessék az április 1-e óta elmaradt előget. A megszavazott 209 millió össze-ből annakidején 60 milliót kifizettek délerdélyi katolikus egyházaknak s a miniszter most utat adott, hogy a románus oák sz m r ugya ilyen ő s e utaljanak ki, a bányási katolikus iskola számára pedig az egész évre igényelt milliót.

A még mindig katonai használatban lévő iskolai épületek felszabadítása érdekében, többek közt a kolozsvári református kollégium, a gyulafehérvári katolikus gimnázium s a csombord református gazdasági iskola épületei ügyben a minisztérium átiratott intézett a hadügyi miniszterhez. A küldöttség kérésére úgy akkor a belügyminisztérium utasította a rendőrséget az általa igényelt magyar iskolaeépületek visszaadására.

Végül a küldöttség közbenjárt, hogy a miniszter elismerte a román állampolgárral nem román egyetemeken szerzett olyan orvosi, gyógyszerészeti és állatorvosi diplomákat, amelyeket a magyar áll Eszakerületben érvényesnek ismert azzal az utólagos kötelezettséggel, hogy a diplomákat 1947 január 1-ig ellenőrzés és láttamozás végett a minisztérium benyújtják.

A Földal-egyetemért

A magyar egyetem ügyében a közoktatásügyi miniszter leiratott intézett a Földal-egyetemhez, hogy kesse meg magyar egyetem még el nem helyezett természetudományi intézete tekintetével az átmeneti együtműködés lehetőségét.

A miniszterelnökség intézkelt a belügyminisztérium útján, hogy a marosvásárhelyi Csakó-szanaszatóriumot a magyar orvosi fakultás rendelkezésére bocsássa.

A közoktatásügyi miniszter írásban ismította a Ferdinand-egyetemet, hogy magyar egyetemnek járó felszerelési rálvét részét minél előbb átadják.

A miniszter rendeletet írt alá, amely mondja, hogy a kolozsvári egyetem könyvtárát a két egyetem közös könyvtárszerzését a két egyetem kiküldöttjei alakult tanács látja el.

Egyetemi tanáraink az e dgi merből áruk helyett miniszter i kinevezést kaptak. A segéds-eméylet besorolása megtörtént s ezzel körülbelül 300 ember kevégteljes állásba.

A magyar állam-polgárságu tanterület szerző-ésítő-és a fő ok at-ügyi r i ter aláírta és jelenleg a nemzeti gazdasági miniszter előtt áll aláírás végett.

Az orvosi kar Marosvásárhelyre való költözéséhez a november 1-én 20 millió lejt most 30 milliót utaltak ki. az ottani épületek átálakítására pedig 50 milliót. A sokszámtűzű költség egy részét felvett. Az orvosi fakultás dologi kiadásaira 1-ig 208 milliót irányoztak elő. e részletek kifizetését január közepéig ígérte. A közegészségügyi minisztérium marosvásárhelyi kintiták számára h 4 milliót utal ki, ellenben az erősen beteg minisztérium által jert 400 kórházi ágyra vonatkozólag még nem sikerült megnyugtató választ kapni. Ugyanakkor h 1-1 a november havi előlegek folyósítása is.

Az egészségügyi minisztériumban

Bagdasar egészségügyi miniszter és C. cea dr. vezértitkár a küldöttség felkérésére kijelentették, hogy az orvosi besorolások késedelmét a minisztériumi ügyvitel túlterhelése okozta, azonban a magyar egészségügyi személyzetet vonatkozó nevezési javaslatok rövidesen 98 százból teljesítést kapnak. A magyar állampolgárságu orvosokat illetőleg addigamig ügyük rendeződik, az egészségügyi minisztérium igyekszik az igazságügyi minisztériummal egyetértésben számuk külön megbízást adni.

A miniszter a személyzeti fizetés maradására vonatkozólag megígérte, személyesen fog közbenjárni a pénzügyminisztériumban, hogy a kiutalás hamarabb megtörténjen.

Uj előadássorozat megindításával szolgálja a népnevelés céljait a MNSZ brassói szervezete

(Brassó) A Magyar Népi Szövetség brassói szervezete egyik legfontosabb feladatának tekinti a helybeli magyarság közművelődési szintjének az emelését. Ennek a célnak a szolgálatában állott a MNSZ politikai iskola címen rendezett múltévi előadássorozata, amelynek során ismertető előadásokkal összekötött vitadélutánokon dolgoztak fel a legérdekesebb kérdéseket.

Néhány hónapi szünetelés után a Magyar Népi Szövetség újra életre hívja ezeket a heti összejöveteleket. A terv szerint minden vasárnap délután 11 órakor a szervezeti székházban előadás lesz a történelem, a társadalomtudomány, a művészet-történelem és az egyéb tudományágak kérdéseinek ismertetésére. A munkaterv úgy van összeállítva, hogy az előadásokat látogatók műveltségi színvonalának eme-

lésével egyidejűleg a hallgatók kialakíthassák magukban azt a világképet, amely lehetővé teszi a múltbeli események és korszerű jelenségek megértését és felfelfedését.

A MNSZ vezetősége különösen a belváros-bolgársági csoport tagjainak nagy-számu megjelenését és érdeklődését igyekszik elérni, hogy nem vehetnek részt a szokásos esténként megtartott heti összejöveteleken.

Minden önmagát művelni akaró és saját sorskérdését iránt érdeklődést tanúsító brassói magyarnak lehetőség nyílik most, hogy a MNSZ előadássorozatának rendszeres látogatása révén felfelfedje a magaslata, ahonnan világosan kirajzolódik előtte a saját boldogulásához vezető út.

katonákat. — December 26-án indult el az első vonat, amely ezer volt magyar hadifoglyot szállít haza. Két héten át naponta indítanak ilyen vonatokat. A magyar hadifoglyokat a hitleristák által deportáltaknak tekintik. Az amerikai megszállási övezetben még 70 ezer magyar fogoly van.

* Halálozási hír. Dimény Ferenc 52 éves korában Bukarestben elhunyt. Hóktéstét decemberben az unitárius szertartás elvégzése után a krematoriumban elhamvasztották.

* Sepsiszentgyörgyön hirdették eredeti kiadóhivatali árrakkal Zeke László megyei megbízottunk, Piacter 10, vesz fel.

Január 10-én nyílik meg az Egyesült Nemzetek Szervezetének londoni értekezlete

(London) A Reuter jelentése szerint az Egyesült Nemzetek Szervezete értekezlete az eredeti munkatervtől eltérően nem január 9-én, hanem január 10-én nyílik meg. Az értekezletet a Central Hall Westminsterben tartják meg. Az épületet erre az alkalomra a san franciscói tanácskozáson résztvevő 51 nemzet zászlójával díszítették fel. Az ülésterem közelében külön távbeszélő és rádióleadó állomásokat állítanak fel közel négyszáz újságíró és rádióbemondó részére.

Washingtoni jelentések szerint az amerikai kiküldötteket szállító Queen

Elisabeth nevű óceánjáró hajó elhagyta a newyorki kikötőt. Az angol kormány londoni tartózkodásuk idejére 300 személygépkocsit bocsát a kiküldöttek rendelkezésére.

Ismeretes, hogy a Nemzetközi Munkásszervezetek Szövetsége jegyzékkel fordult az Egyesült Nemzetek Szervezetének előkészítő bizottságához, melyben kérték, hogy a Szövetség részére is biztosítsanak helyet a békétárgyalásokon. Londoni jelentések szerint az Előkészítő Bizottság a Szövetség kérését azzal utasította vissza, hogy a Munkásszerve-

zetek Nemzetközi Szövetsége nem kormányzati formát, hanem gazdasági érdekeket képvisel.

(Csung'ing) Csungkingből jelenik, hogy a kommunista megbízott átvette a központi kínai kormány békajavaslatát. A békajavaslat első pontja az ellenségeskedések kölcsönös megszüntetése és indítványozza, második pontja Marshall tábornokot kéri a közvetítésre, a harmadik pont pedig kölcsönös katonai megfigyelő kiküldetését kéri. A kommunista főhadiszállás még nem adott választ a javaslatra.

Újévi ünnepek a fővárosban

(Bukarest, Rador.) Az újévi alkalmával a Patriarkátuson isentiszteletet tartottak. A kormány tagjainak, a diplomáciai képviselőknek és a katonai és polgári hatóságok vezetőinek jelenlétében. Az isentiszteletet Nikodem pátriárka mondotta fényes papi segédlettel. Az isentiszteleten közreműködött a pátriárkátus énekkara is. Az isentiszteleten többek között jelen volt Tătărescu helyettes miniszterelnök, Kătaradze bukaresti szovjet nagykövet, Constantinescu-Iasi propagandaügyi miniszter, Georgescu-Teohari bérgyűminiszter, Vasiliu Răscanu tábornok hadügyminiszter, valamint számos más közéleti személyiség is. Közülük a polgári és katonai hivatalok vezetői.

Az isentisztelet lezajlása után Vasiliu Răscanu hadügyminiszter és Nicolau tábornok a második hadtest parancsoka szemlét tartott a felsorakozott díszsereg fölött. A szemle után Vasiliu Răscanu tábornok újévi jókívánságait tolmácsolva a legénységnek. Felemelték a szövetségesekkel együttesen hozott erőfeszítéseket, amelyek révén Románia is hozzájárult az elmúlt évben a béke megteremtéséhez. Beszédet azzal fejezte be, hogy az újévben is folytatni kell ezeket az erőfeszítéseket az ország talpraállítására és a nép javának érdekében. Végül öféségét és a hadsereget elvette. A katonaság diszfelvonulása után a kormány tagjai és a diplomáciai képviselők a királyi palotába mentek, ahol beirták nevüket a vendégkönyvbe.

De Gaulle nem hajlandó a hadügyi költségvetést csökkenteni

(Páris.) A francia nemzetgyűlés tegnap ülésén a Szocialisták és Kommunista Párttal együtt kérték a hadügyi költségvetés 20 százalékkal való csökkentését. De Gaulle tábornok a javaslatra válaszul kijelentette, hogy amennyiben a hadügyi költségvetést 5 százalékkal többel csökkentenék — benyújtja lemondását. A francia nemzetgyűlés a javaslat tárgyalását februárra halasztotta el.

Vesztegető feketést tartóztattak le Székelyudvarhelyen

(Székelyudvarhely.) A helybeli rendőrség régóta figyelte a brassói Littmann László fakeskedő Udvarhelyen gyakran megforduló gépkocsiját. A napokban Negoiciu Gheorghe közrendőr rajtakapta, amidőn több millió lej értékű boxbort igyekezett a városba becsempeszni. Míg a rendőr az őrszobába kísérte, Littmann egy millió lejt ajánlott fel, hogy szabadonbocsássa. A rendőr a pénzt természetesen nem fogadta el, hanem Veress Géza biztos elé vitte Littmann, aki a rendőrbiztosnak is felajánlotta az egy millió lejt. Veress rendőrbiztos látzolgat el is fogadta a felajánlott összeget, azonban úgy intézte a dolgot, hogy tanu is legyen jelen a pénz átadásánál. — Littmann a következő szavakkal adta át a pénzt a rendőrbiztosnak: „Na, ugyebár Székelyudvarhelyen is vannak még becsületes, jóvaló emberek”.

Természetesen azonnal letartóztatták. A város közönsége érdeklődéssel tekint a Székelyudvarhelyen nem mindennapos úgy további fejleményei elé.

Cs. I.

Megint az iráni kormány helyzete

(London) Teheránból érkezett jelentések szerint az iráni kormány helyzete az utóbbi napok eseményei folytán megintott. A kormányválsághoz nagyban hozzájárult a helyettes miniszterelnök, a közlekedési és kereskedelmi miniszter lemondása is. A Reuter úgy tudja, hogy a miniszterek lemondása következtében a Hakimi kormány rövidesen benyújtja lemondását.

A teheráni angol és amerikai nagykövet a külügyminiszter a moszkvai tanácskozással tegnap visszatért a perzsa fővárosba. Az angol nagykövet visszatérte után kihallgatáson jelent meg a sahnál, majd Hakimi miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseket.

s. b.

A PÁRISI UTCÁN BÉKE VAN

— mondja Illés Borcsa, aki résztvevett a Nők Világszövetségének nagygyűlésén

(Bukarest.) A N. E. munkatársától. Lapunk hasábjain már beszámoltunk arról, hogy a Nők Világszövetsége Párisban megtartott nagygyűlésén résztvevő román küldöttség megérkezett Bukarestbe. A 14 tagú küldöttségben, melynek vezetője Dr. Niculescu Medea orvosnő volt, demokratikus életünk legkiemelkedőbb asszonytagjai, mint Pauker Anna, Rădăceanu Eugenia — Rădăceanu Lohar munkügyi miniszter felesége, Livezeanu Elena, az Antifasiszta Nők Szövetsége részéről, Mireca Alexandrina, az Ortodox Női Szövetség, Stoica Elena, az Államnép Munkásszövetség megbízásából vett részt. A küldöttségnek két magyar asszony is tagja volt, Varga Erzsébet szülőföldi munkásszony és Illés Borcsa, aki a Magyar Népi Szövetségbe tömörült nőket képviselte a párisi kongresszuson.

A Magyar Népi Szövetség bukaresti tagozatának helyiségében találkoztam Illés Borcsával. Közvetlenül a repülőterről jött ide. Szemében még ott csillogott a repülés izgalma és az utolsó hevek elméneinek hatása megéreződött egész lényén. Egy sarokban foglaltunk helyet, körénk csoportosulnak, nagy kört alkotva, az érdeklődők.

Először magáról mesél. Arról, hogy milyen hatást váltott ki benne az utazás. Még soha nem utazt repülőgépen, még soha nem hagyta el Románia területét. Egyszerű munkásszony léte nem engedte meg magának az utazás fényűzését. Utazás helyett éjjel-nappal dolgoznia kellett és ha szabad ideje volt, azt a kőnek szentelte. Illés Borcsa 1918 óta tagja a szakszervezeteknek és a munkásmozgalomnak, egyike volt azoknak, akik 1934-ben a Madoszt megalakították.

Ezután utazásról, élményeiről kezd mesélni. Két repülőgépen indultak el Bukarestből. Az ő gépként Cantacuzino C. Bánu, a közismert román repülő vezetője. A küldöttséget a Le Bourget repülőterén Páris polgármestere üdvözölte, aki kifejezte örömét, hogy a román nők küldöttségét Párisban láthatja vendégül.

A küldöttség megérkezésekor a nagygyűlés már javában működött. A későn érkezők előtt, hogy repülőgépük Arad után kődbe került, kénytelenek voltak visszatérni és így késéssel érkeztek. Megérkezéskor éppen az egyes államok küldöttségei tették meg jelentéseiket. A különböző országok megbízottjai abc sorrendben szólaltak fel.

Százmillió asszony nevében

A francia képviselőház hatalmas arányú tanácskozástermében tartották az üléseket. 44 állam, 100 millió asszonynak, lányának képviselőiben 1400 nő vett részt a tanácskozáson. A Szovjet Szövetség asszonyai 42 taggal képviselték magukat. Amerika 35 taggal, Anglia 32 taggal volt jelen. A tanácskozáson megkönyvitése érdekében hivatalos nyelvként az orosz, a franciát, az angolt, a spanyolt ismerték el.

A jelentések egyformán a tartós béke megszilárdításának szükségességét hirdették és a fasiszmus, nemzeti gyűlölködés, reakció ellen beszélték. Görögország, Spanyolország kiküldöttei országukban fennálló reakciós rendszer ellen a világ nőinek segítségét kérték. Baruti Doiores, a spanyol küldöttség vezetője, gyönyörű beszédében mutatta ki Franco parancsnaknak népelnyomó jellegét, a spanyol nép

kiszzenvedéseit és a demokrácia megteremtése iránti hő vágyukat.

Az orosz küldöttség beszámolt arról, hogy a Szovjet Szövetség milyen előnyöket biztosít a nagy honvédelmi háború nyomorúságainak, özvgycin, árvainak. Ismertették a gyermek és anyavédelem tökéltességét és büszkén jelentették, hogy az

Románia nevében Dr. Niculescu Medea beszélt a szociális kérdésekről, majd Pauker Anna Románia politikai, gazdasági helyzetéről és a reakció mesterkedéseiről számolt be. Pauker Anna beszédét nagy tetszés fogadta. A román demokrácia e nagyszerű harcosát az egész világon jól ismerik és tisztelik s így mondanivalói különös hatást váltottak ki.

A jelentések elhangzása után került sor a Nők Világszövetsége munkatervének tárgyalására, melyet végül a kongresszus egyhangulag elfogadott. Ezzel ért véget a négy napig tartó ülés.

A román küldöttség nem tért azonnal haza, hanem egyhét napig még Párisban maradt. Ez idő alatt több gyűlésen vettek részt. Illés Borcsa felszólalt a Román Demokratikus Arcvonal ülésén, a Magyar Független Szervezetben és az Erdélyi Magyar Szervezetben is.

Az utat hazafelé szintén repülőgépen

irástudatanság a Szovjet Szövetségben nem létezik.

A magyar küldöttség az esztelen német rombolás és rablás eredményeit, Magyarország szegénységét, nyomorát ismertette és a világ női segítségét kérte a magyar gyermekek és az éhező magyar nép megmentése érdekében.

A román küldöttség munkája

tették meg. Genfben szálltak le utközbén, ahol a román konzulátus vendégei voltak.

Illés Borcsa kelemen emékezik vissza Párisra. Meglepő — mondja — hogy a szorgos francia nép milyen gyorsan tüntette el a háború nyomait. Nem láttam Franciaország többi részeit, de a párisi utcán béke van. A lakosság azonban nehezen él. Az élelmiszerhiány megérezhetően nagy, fát és szénat alig lehet kapni, melegeit csak a földalatti villamos helyiségeiben találunk. A feketekereskedésem legálább úgy működik, mint nálunk Romániában. Mindent lehet kapni, — főként selymet és selyemféléket — de a dolgok részere megfizethetetlen áron.

Most hazakerkeve — fejezi be a beszédet Illés Borcsa — újra hozzáfogunk az itthoni munkához, hogy a Párisban tapasztaltakat minél szélesebb körben ismertessük.

Vida Zoltán

Színészek a munkásokért

(Brassó) Itt tartózkodásuk alkalmával megkértük a magyar prózái együttss legkedvesebb tagját, Simon Zsuzsát, hogy beszéljen nekünk a nagyváradi Munkás Athenaeum színjátszó szakosztályáról. A színjátszó szakosztály vezetője Simon Zsuzsa. Finom arca csupa melegség, amikor a munkás színjátszókól beszél. Végtelemül szerény, szinte alig említi saját magát. Pedig a nagyváradi lapokban olvastuk, hogy ő a lelke ezeknek a munkásoknak.

— Mikor a munkás Athenaeum megalakult — kezd — a férjemmel kimentünk minden üzembe és megismerve a munkások helyzetét. Heteken keresztül minden nap jártuk az üzemeket. Az eredmény nem is maradt el, mi egymá ut nala utak meg a gyárak műkedvelő csoportjait, amelyek lelkesen tanultak, szavalóversenyeket és mintafeladásokat rendeztek a Munkás Athenaeum keretében. A nagyváradi munkásság ezeken az előadásokon keresztül megismerte nagy fiainak, Petőinek, Adyának és József Attilának verseit.

Összel megindítottunk egy műkedvelőképző tanfolyamot. Hármán vagyunk tanárokként, Dely Ferenc szinpad elnök, technikai felteztant, a férjem, Mátyai Lajos beszédtechnikát, én pedig szavalást és szavalókörust tanítok.

— A jó műkedvelő a leghálásabb közönség — jelenti ki s hangja lelkesen cseng, amikor azt kérdezzük, hogy vannak tehetőségek és törekvő tagja a színjátszó tanfolyamnak?

— Nagyon sok. Nincs hálásabb és tanulmányos emberanyag a munkásnál. Akkor vagyok a legboldogabb, ha köztük lehetek, taníthatom őket és jászhatom nekik. Egyik legkedvesebb élményem: egy egyszerű fejkendő asszony két leánkájjal együtt iratkozott be a színjátszó tanfolyamra. Az asszony hibátlanul, helyes hangsúllyal és mély átéléssel mondta el

Hamlet monológiáját. Az a szeretet, ami a dolgozókból az értük dolgozók felé árad, bőséges jutalom nekünk.

A magyar prózái együttes tagjai Simon Zsuzsa, Dely Ferenc és Mátyai Lajos brassói tartózkodásuk alatt megfogadták a Scherg posztógyár munkásait és előadást tartottak a gyár közmlvelőéte mében.

A terem zsúfolásig megtelt munkás asszonyokkal és férfakkal. Simon Zsuzsa a nagyváradi Munkás Athenaeum nevében üdvözölte a munkásokat. Egyszerű, közvetlen szavaiból kicsendült az érzés, hogy ez nem csak szerep nála, hanem valóban a munkások között érz magát a legjobban.

A színészek tudták legjavát adni. De igazat kellett adniuk Simon Zsuzsa ama véleményének is, hogy a munkás a leghálásabb közönség. Ezek az asszonyok és férfiak akik nem a mesén és irodalmon, hanem a munka kemény szerszámain nőtték fel, a gyermek érzékenységével, helyes ösztöneivel, és hihetetlen megértésével fogadták a játékok. Nyoma sem volt bennük a polgári közönség unottságának, szinte itták a színészek minden szavát. Különösen Karthythy „Szeretem az állatot.” című tréfás rajzának előadásánál olyan mély humorérzékkel tették tanúságot, amelyet a polgár. közönségnél egyáltalán nem tapasztaltunk.

— Tetszett? — kérdezte tőlük a színészek bucsuzóni. Viharos tüsszel válaszoltak. — Nagyon köszönjük! Nagyon szép volt! Jöjjenek máskor is! — kiabáltak a művészek felé.

A munkások tanulni, fejlődni és szórakozni akarnak, az életnek azt a szépségét akarják, ahonnan eddig ki voltak zárva. Sok jó, lelkes és töretlen hitű színész kelte még, mert a színészet új hőskora közeledik!

s. b.

Elfogták Bohrmann — Hitler helyettesét

(London) A német háborús főbűnösök bűnpörének tárgyalása a karácsonyi szünet után tegnap ismét megkezdődött. A tegnapi tárgyaláson a 22 vádlott közül 20 jelent meg. Kaltenbrunner vádlott agyvérzés miatt nem jelenhetett meg a tárgyaláson, míg Bohrmann Márton vádlott, Hitler helyettese, akit csak a napokban sikerült elfogni, még nem érkezett meg Nürnbergbe.

A tegnapi tárgyaláson az amerikai államügyész-helyettes folytatta vádbeszédét, melyben részletesen ismertette a náci hírhedt titkos rendőrségének — a Gestapo-

ponak és az SS-alakulatok kegyetlenkedéseit. A tárgyaláson egybékelt mint megfigyelők résztvettek a csehszlovák és lengyel megbízottak is.

Nürnbergi jelentések szerint a háborús főbűnösök a karácsonyi szünetet védelmi előkészítésére használták fel.

Elpusztított ország földjén

Didergő vendégek a debreceni Arany Bika szállodában

Egytálételes hivatalos ebéd 400 ezer pengős áron

(Debrecen, a N. E. kiküldött munkatársától.) A Debreceni Városi Igazgatósága minden előkészületet megtett a Város ünnepélyes megnyitására. Az Arany Bika szálloda termében itt van Magyarország és Románia számos vezetőegysége. Az ünnepi megnyitó beszédek elhangzása után sor került a Város megtekintésére.

A hallban nagy a tolongás. Az egyik sarokban frissen beérkezett postahívó. A külföldi vendégek leveleit az erre a feladatra készített vásárlégyezővel látják el itten és továbbítják a címzettnék. Az ellenkező oldalon a közönség szobáért ostromolja a szálloda portását noha, feltűnő rajzbutukkal a következő tábla olvasható: „Fahány miatt a szobákat nem fűtjük”. Amikor ezeket a szavakat olvassuk, odakint az utcán dermesztő a hideg, sűrítő keleti szél kavarja a havat. A város igazgatója reménytelenül szavakkal vigasztal bennünket, hogy minden percen meg kell érkeznie a Gróza miniszterelnök. Ur által ajándékozott tíz vasúti kocsi fának. A közlekedési nehézségek miatt azonban a fa késett és így a Város egész tartama alatt a Bika szálloda szobáiban mesző hidegben aludtunk.

Ugyanebben az előszobában ültette fel a sátrát a híres nagyváradi Hermes amely súlyos milliókat vágott zsebre a vásárra tartó szerencsétlen erdélyiekől. A veszekedések a Hermes és a közönség között nem egy ízben a Városi igazgatósága és a debreceni rendőrség velett véget.

A szomszédos Város előtti helyisgben a Kommunista Párt fővárosi sajtó osztályát találjuk. A szovjet, francia és román demokráta írók könyveit állították ki. Főképpen az Ifjúság részéről mutatkozott a sátor iránt érdeklődés. A szobában hatalmas szovjet, román és magyar zászlók fogadják a vendégeket. A szoba háttérében szemléltető táblákat állítottak fel, amelyekről megtudtuk, hogy hány vasúti mozdonyt és kocsi veszett Magyarország a pusztító háborúban. A német kivonulás előtt Magyarországnak 45.000 vasúti kocsija volt, a német kivonulás után maradt 7000 és ma van 12.487 db. Mozdonya volt 2800, a német kivonulás után maradt 500 és ma van 1031 darab. A könyv kiállítását szemkötő oldalon a „Magyar Dohány Jövedék” állított ki. Erre az alkalomra „Debrecen egy éve szabad” feliratú cigarettákat hozott forgalomra. Ennek a kiállításnak van a legnagyobb sikere. Közismert dolog az, hogy Magyarországon sem jegyre, sem feketén cigarettához nem jutnak az emberek. Amit a gyárak előállítanak azt külföldön fektetik el a forgalombahozó nagy kereskedők. Az emberek különböző falevelekkel és füvekkel igyekeznek pótolni a hiányt. A kiállított cigarettákból mindenki aki megváltotta a vásár megtekintésére szóló jegye 10 darabot kapott ezer pengőért. Ehhez megkapta a cigarettát felvásárlására jogosító szelvényt is. Az élmények ebből is töltött kovácsok, mert napjában többször „megnézték” a vásárt és így többször hozzájutottak a szelvényhez is.

A Magyar Demokratikus Női Szövetség minden helyiségben izléses perselyek helyezték el: „Adakozatok a hadifoglyoknak” felirattal.

A kiállítás nagyterméből valóban a magyar-román barátság melegsége áradt felénk. Valahogyan mi sem akarjuk elhinni, hogy itt a Magyarország keleti nagy városában, a kalvinista Rómában történik mindez, ahol valamikor nem is olyan régen fasizta magyar urak féktelenül uszították az ifjúságot a baráti szomszédos román nép ellen. Ma már itt is más idők járnak. Az ifjúságot öntudatos demokráta tanárok neveik. Mindenki elj-

merőn és dicsőn nyilatkozik Romániáról, annak munkás népéről és főképpen az általuk nagyrabecsült Groza miniszterelnökről.

Erkezésünk pillanatában hatalmas hangszórókból szétáradó román és magyar nótákra lesünk figyelmeztet. Szemeinket körülhordozzuk a kiállított sátrakon, mindjárt megállapíthatjuk, hogy a Városi igazgatósága és rendezősége a közismert nehézségek dacára tökéletesen nyújtott. Mindegyik kiállító kereskedő, iparos idehozta minden vagyonát, idehozta a maga szegénységét, csak azért, hogy munkájával, fáradozásával tegyék át járuljon hozzá a román-magyar barátság megteremtéséhez.

Egyik debreceni kereskedő, aki a béke jó éveiben 17 segéd és még annyi kiszolgálóval és tanulóval dolgozott így rajzolta meg a helyzetet.

— Az összes üzletben lévő anyagot ide hoztam a vásárra. Úzletemet bezártam, mert áram nincs. Annnyit nem voltam képes egy év alatt keresni, hogy a háború során megrongált üzletemet rendbehozhattam volna.

A terem első részében imitált karkötőket, jelvényeket árulnak. Odébb a debreceni szabók, szűcsök munkái kintalják, míg a terem végében a hatalmas nagy előadói emelvényen a nagyváradi Sz-

vezett Dolgozók Általános Szövetkezetének a kiállításában gyönyörködünk. Itt csoportosul a közönség legnagyobb része. Itt csak olyan árukat láthat az ember, amiket Magyarországon semmi körülmények között nem lehet kapni: egy zsák örölt sőt, ugyanannyi kóstót, egy csomó gyufát, szappant, olajat. Kifűnő minőségű izléses bőrtalpu cipők, bakancsok incelkettek a közönséggel. A SZEDOSZ sátra előtt a szintén váradi Rigner fele fűsűgyár munkáit nézegetik a debreceniek, egy pár lépéssel arab csikóbőrös kulacs szomszédságában a marosvásárhelyi taplóból készített sapkát és táskát vásárolják a diáklányok.

A hivatalos román-magyar küldöttség: Jósik Lajos budapesti államtitkár, román részről pedig a Groza miniszterelnök képviselőjében megjelent Virgil Ciadán dr. nagyváradi főispán és kísérete hosszasan gyönyörködtek a kiállított anyagokon.

A megnyitó ünnepség és a Város megtekintése után este a Bika szálló éttermében egytálételes vacsora keretében zárult le a nap, amelyen mind román mind pedig magyar részről több felzárkózás hangzott el. A vacsora részvételei díjának: 400 ezer pengőnek a kifejezése után véglegesen megnyit Debrecenben az 1945-évi kereskedelmi és ipari Vásár.

BUJDOS GYULA

Kézdívásárhelyi híradó

Kézdívásárhelyen is elrendelték a cégtáblák román nyelven való kiírását. A cégfelirások átfestését meg is kezdték. A név teljes egészében magyarul maradhat, csupán a cég megnevezését a magyar mellett román nyelven is ki kell írni.

Amint a kézdívásárhelyiek jól tudják, a kis székel város főterén levő ama egyemeletes épület, ahol a Kiskereskedők és Kisiparosok Szakszervezetének, az Ipartestületnek, a Halászi Gondokrságnak, valamint a Népi Szövetkezetnek a helyiségei vannak, öv. dr. Sinkovits Ottóné Császár Emília és öv. Szotyory Nagy Imréné tulajdonát képezi. Most a két tulajdonos levelet intézett a szakszervezethez, és felajánlják a 13 helyiség két éven át való teljes ingyen lakhatását. Indokolásul azt hozzák fel, hogy nevezett szervezetek oly szociális intézmények, hogy segítségére si-

etni kötelessége minden demokratikus gondolkodású embernek.

A kézdívásárhelyi kereskedők és kocsmárosok, illetve a nyitott üzlettel rendelkező iparosok cégbejegyzését megkezdették. Az okmányokhoz szükséges büntetlenségi bizonyítvánnyal kapcsolatosan tegnap a sepsizentgyörgyi törvényszéktől egy tisztviselő szállott ki Kézdívásárhelyre és a Kisiparosok Szakszervezetének helyiségében ujjlenyomatokat készített a cégbejegyzésre jogosultakról, akik között sok volt a járásból is.

A kézdívásárhelyi hetivásár alkalmával egy kásonyjakabfalvi földműves a szekerevel elgázolta Szikszay Béla kereskedő feleségét. Az asszony súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a gondatlan földműves ellen megindította az eljárást.

SZERVEZETI ÉLET

A MNSZ hosszafalusi szervezetének nécsoportja az egyházakkal karöltve szép eredménnyel fejezte be a szegényeket támogató karácsonyi segélymozgalmat. A MNSZ vezetőségének az egyházok tökéletes együttműködő munkájával sikerült segítségére lennie nemzetségi és vallási különbség nélkül azoknak, akik leginkább segélyre szorultak. Mindazoknak, akik e munkákban segítségünkre voltak, hálás köszönetet mondunk és boldog újévet kívánunk: Göncz Lajos titkár.

A Haladó Ifjúság brassói szervezete január 6-án vasárnap este 9 órai kezdettel a Redut termében román-magyar estélyt rendez nemzeti táncokkal. A műsort tánc követi.

A kézdívásárhelyi Napközi Otthonban mintegy 100 gyermek állta körül a hatalmas karácsonyfát és az otthon felügyelője, öv. Bogdán Arthurné betanítására

versekben köszöntötték a résztvevő vendégeket. Pinter Jenő polgármester pedig a város lakosságának mondott köszönetet. A polgármester intézkedésére 60 pár cipőt osztottak ki a gyermekek között.

Megkapó karácsonyfaünnepély volt az árvalányházban is. Itt is a gyermekek apró versekbe foglalták szívük háláját. A polgármester 6 pár cipőt utalt ki az árva gyermekeknek, ezenkívül pedig 50 ezer lej karácsonyi segélyt folyósított. Az öreg menháza 30 ezer lej karácsonyi segélyt kapott.

A brassói élélmzési munkások szakszervezetének vendégipari csoportja január 4-én, pénteken délután fél 4 órakor taggyűlést tart a szakszoport helyiségében.

A napirend fontosságára való tekintettel kéri valamennyi tag pontos és feltétlen megjelenését.

Apróhírdetések

Apróhírdetés szavanként 80 lej, „ngatlan” vagy „Kereskedelem-Ipar” rovatban 160 lej (legkevesebb 10 szó). Háromszorra feladott aprók után a negyedszeri közzététel ingyenes. Jellig vagy kiadói címzésék pótdíja 200 lej. Díjak előre fizetendők.

Foglalkozás

Keresek sürgősen iőtízetessel lakatos-catterost. Természetbeni járandóságok; lakás, fűtés, világítás. Cim a kiadóban. 3670-f.

Keresek főzéshez értő bejárónőt főnapra. Cim a kiadóban. 3675-f.

Szolid jömegejelendő leányt alkalmas ruhátár részére „Continental” kávéház, Brassó, Vár u. 48. I. em. érdeklődni délután 3-5 óra között. 3700-f.

Sofort, aki 11KW kocsit kezel, felvevő Nouă Industrie Chimice București, Str. Poier 149 bis. Telefon: 4-61-36. 3702-f.

Román, francia órákat ad és középiskolai tanulók előkészít egyetemi hallgató. Cim a kiadóban kérek. 3707-f.

Adás-vétel

Eladó egy fűző és egy melegítőkállya. Brassó, Str. Miriulă 8. 3674-a.

Egy bármasszekrényt keresek megvételre. Takarított két órai takarításra felvevők. Brassó, Str. Ioan 16, apartament 6. 3676-a.

Eladó amerikai luxusautó „Visconti” ingatlanforgalmi iroda, Brassó, Weiss Mihai 6. Tel. 15-99. 3687-a.

Irodába alkalmas nagy oldalfiókokkal ellátott íróasztalt keres a Várdi papírlakart, Brassó, Rózsater 4. Telefon: 29-03. 3701-a.

Eladó háló, kerovet, asztal, szék, fotel, egyéb bútorok. Megtekinthető 10-1 és 3-5-ig. Brassó, Vár u. 112. 3704-a.

Varrógépet jóállapotban megvételre keresek. Címeket a kiadóban kérek. 3709-a.

Női 38-as albakancsot megvételre keresek. Ajánlatokat a kiadóban kérek. 3703-a.

Eladó egy kombinált szoba, diótornios, egy tömör búfkháló, konyhakredenc stb. Cim: Brassó, Str. Regina Maria 55. 3697-a.

Incatlan

Elcserélném ardi fűtőai bérházamat megvételre Brassó incatlanra. Cim a kiadóban. 3703-f.

Kereskedelem — Ipar

Eladó egy Hoffer-Rancz gyártmányú 1000 mm-es cséplő komplett szájakkal. Sepsizentgyörgy. Csiki utca 50. 3611-k.

Bérszövést válllok kész- és gépi szövésben. Bálint Ádás szövőmester, Hátmea, jud. Treisacane. 3612-k.

Bérlés

Belvárosban varrodának alkalmas helyiséget keresünk. Alba Constantin, Brassó. Kapu u. 80. 3705-b.

Veveyes

Aki tud Háromszék-dálok Miklós Istvánról, szabó, elfogták Oroszországban 1942-ban, 188 fogolytáborban volt, értesítse édesanyját Elekcs Zoltánné, Dálnok. Háromszék vm. 3698-v.

Felkérem azt az oroszországból hazatérő udvarhelymezei foglyot, aki december 12-én d. u. 3-4 óra között Brassóba üzent Makára id. Oláh Dávidnak, hogy a fivál, ifj. Oláh Dáviddal való fogásban, kérem értesítse szüleit, hogy mit tud róla és pontos címét közölje le. Oláh Dáviddal, Makas. 3699-v.

Pozsár András

könyvesboltja

megnyit

Brassó, Rózsater 2.

Telefonszám 2269

REDUT MOZI Brassó

A legnagyobb sikerű magyar film

KATYI

bemutatója

Tolnay Klári, Kiss Manui, Dehes és Vasary Piri főszereplőkkel.

A Szabad Világ legújabb híradója

Előadások d. u. déli 3-tól folytatásig. Vasárnap d. u. e. 11-ór matiné.

Pozsár András könyvesboltja

Brassó, Rózsater 2

tanulófiut

fizetéssel felvevő.

Olvassátok a Női Eaveszet